

در طول دوره
جنگ ژنرال‌های
فاسد افغان با
غارث دستمزد،
مواد غذایی
و مهمات
نیروهای نظامی
قدرت‌رزمی
نیروهای خود را
از بین بردند

سنت نظامی افغانستان سازگار بود، زیرا آنها در گروه‌های کوچک عملیات تعقیب و گریز و ضربه زدن را انجام می‌دادند، اما تعداد آنها بسیار کم بود و در بوروکراسی (دیوان سالاری) نظامی که ارتش افغانستان را در محاصره خود گرفته بود، عملاً گاری از دستشان بر نمی‌آمد. در طول دوره جنگ ژنرال‌های فاسد افغان با غارت دستمزد، مواد غذایی و مهمات نیروهای نظامی قدرت‌رزمی نیروهای خود را از بین بردند. با عقب‌نشینی نیروهای ایالات متحده و ناتو معلوم شد کامیون‌ها و هلیکوپترهای به‌جا مانده، بدون حمایت ده‌ها هزار پیمانکار نمی‌توانند از جایشان جُم بخورند. نیروهای محلی که در اثر رهبری ضعیف رهبران خود رها شده بودند به جنگجویان مبارز و بانگیزه طالبان تسلیم شدند و سنت‌های فرهنگی - نظامی‌شان توسط آنها مهار شد و دست و پایشان زیر بار بوروکراسی (دیوان سالاری) تحمیلی بیگانگان بسته نشد.

• درس ۴: حقایق دشوار را بگویید.

امری بدیهی قدیمی وجود دارد که، «جنگ به قدری مهم است که نمی‌شود آن را به ژنرال‌ها واگذار کرد» و این گفته در این مورد مصداق کامل دارد که ژنرال‌های ناتو بقدری از نزدیک درگیر جنگ شدند که نمی‌توانستند به‌طور عینی و واقع‌بینانه درباره جنگ ببینند. آنها بخش زیادی از وظایف حرفه‌ای خود را به گروه‌های درگیر نبرد در هلمند، قندهار و خوست واگذار کرده بودند. از نظر آنها جنگ امری شخصی بود. آنها زنان و مردان زیادی را در میدان نبرد از دست داده بودند و اگر ائتلاف، خود را کنار می‌کشید و این فداکاری‌ها را نادیده می‌گرفت، لعن و نفرین مردم نصیب این‌ها می‌شد.

در نتیجه گزارش‌های میدانی اغلب بیش از حد خوش‌بینانه بودند و هر چه از زنجیره فرماندهی بالاتر می‌رفتند، به تدریج از میزان خوش‌بینی نسبت به آنها کاسته می‌شد، بخصوص غیرنظامیان محصور در حلقه واشنگتن بیش از همه سزاوار سرزنش هستند، زیرا بسیاری از منصوبان سیاسی در وزارتخانه‌های خارجه و دفاع بیش از آنکه نگران بیان حقیقت درباره عدم پیشرفت در افغانستان باشند، نگران محافظت از شانس انتخاب مجدد رئیس‌جمهور مستقر بودند.

برخی از افراد و سازمان‌های شجاع بودند که در تمام مدت راست گفتند. سیا و آژانس اطلاعات دفاعی به‌نوبه خود ۱۰ سال قبل از فروپاشی به‌صراحت اعلام کرده بودند که بعید است عملیات ضد شورش موفق شود. جان سومکو، بازرس کل ویژه برای بازسازی افغانستان شجاعانه از شکست بازسازی و توسعه نیروهای امنیتی افغانستان خبر داد. همچنین مطبوعات آزاد یکی پس از دیگری با نهایت دقت و صحت از میدان جنگ گزارش دادند که دولت و نیروهای امنیتی نالایق افغانستان سراپا غرق در فساد و محکوم به شکست هستند. سرانجام تنها یک رهبر غیرنظامی می‌تواند نگاهی بی‌طرف و هدفمند به افغانستان ببیند و در نهایت ببیند تلاش‌ها شکست خورده‌اند. جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده، ۱۳ سال پیش زمانی که معاون رئیس‌جمهور وقت بود، به‌طور غریزی می‌دانست رئیس‌جمهور باراک اوباما که افزایش چشمگیری را اعلام کرد، در واقع سرمایه‌هنگفتی را در جایی که نهایتاً از نظر راهبردی برای ایالات متحده اهمیتی ندارد، با اهدافی روزافزون و در حمایت از حکومتی که از انجام وظایف خود ناتوان و سرنوشت محتوم او شکست بود هدر داد. یک نفر باید این حقیقت را می‌گفت و این وظیفه به‌عهده او قرار گرفت.